

4.2.1966.

Szanowny i Drogi Panie Generale,

Zdecydowałem się na listowne przedstawienie Panu Generałowi sprawy por. J. Morelewskiego, gdyż nie wiem kiedy będę mógł Go zobaczyć osobiście, a wiem, że por. M. znowu rozpoczął starania o mianowanie go tym razem majorem i przyznania mu Ord. Virtuti Militari.

Miałem już na ten temat interwencję Płk. Czuruka, któremu obiecałem jaknajszczegółowsze rozpatrzenie sprawy.

Przestudjowałem jaknajdokładniej akta por. J. Morelewskiego z czasów jego weryfikacji przez Gł. Kom. Weryf. (Płk. Juszcakiewicza), starając się bezstronnie dociec, czy czasem sprawa jego nie została pohopnie ujemnie załatwiona.

Doszedłem do przekonania, że "Kuba"-znany ze swej drobniactwo-wości- nie tylko przeszedł do porządku dziennego nad formalnymi zastrzeżeniami Kom. Wer. II. Korpusu, lecz przedłożył Panu Generałowi wniosek o zatwierdzenie stopnia porucznika i odznaczenia Krz. Wal.

Przygotowałem Panu Generałowi notatkę w największym skrócie tej sprawy. "Dossier" zawiera już 30 arkuszy różnych stwierdzeń, zaświadczeń, negacji, a nawet uwag o poskrobaniu danych w dokumentach.

Jest tam również kolejny memoriał por. J. Morelewskiego skierowany w 1951 r. do Pana Generała z ówczesną prośbą o zatwierdzenie stopnia kapitana, który to memoriał nie został przez Pana Generała uwzględniony.

Oczywiście ani przebieg służby, ani opisana w aktach działalność bojowa por. Morelewskiego nie wskazują na to, by mógł być awansowany do stopnia kapitana i odznaczony Virt. Mil., co zresztą jest dopiero teraz jednym z punktów jego służby.

Jako przew. Gł. Kom. Weryf. Koła AK., mógłbym od razu odesłać całą sprawę Płkowi Juszcakiewiczowi do załatwienia (najprawdopodobniej ujemnego) podczas jednego z kolejnych miesięcznych posiedzeń i jednocześnie odpowiedzieć mjr. Nadratowskiemu w sensie braku kompetencji Gł. Kom. Weryf. Koła do załatwiania spraw awansów i odznaczeń.

Wolę jednak uzyskać przedtem opinię Pana Generała, gdyż może istnieją jakieś nieznane mi okoliczności i powiązania upoważniające por. J. Morelewskiego do ciągłych wystąpień i dalekoidących roszczeń skierowywanych do Generała Andersa, a nie do Pana Generała.

Oczywiście nie mam najmniejszego zamiaru samodzielnie zmieniać poprzednich decyzji.

Jeżeli jednak por. Morelewski ma tak wielkie zasługi na polu działalności niepodległościowej w USA, jak to twierdzi Płk. Czuruk, to gdyby Pan Generał uznał to za wskazane możnaby "z trudem" w drodze wyjątku i za zezwoleniem Pana Generała uznać mu post factum stopień kapitana z tym jednak zastrzeżeniem, że jest to kategorycznie ostatnie załatwienie sprawy. Sądzę jednocześnie, że potwierdzenie mu posiadania Virtuti jest całkowicie (ze strony AK.) niemożliwe. Może bił się bardzo dzielnie w II. Korpusie.

Łączę z wyrazami poważania me najlepsze pozdrowienia,

Stech

Sprawa weryfikacji stopni wojskowych i odznaczeń por. żand. Jana MORELEWSKIEGO.

Przestudiowano dokładnie akta weryfikacyjne por. J. Morelewskiego znajdujące się w archiwum Gł. Kom. Weryfikacyjnej A.K. w St. Pol. Podz. pod L.dz. 1782/46 z 29.4.48 i L.dz. 4014/I/AK Kom. Wer. II. Korpusu

Akta te zawierają 30 arkuszy dokumentacji odnośnie weryfikacji stopnia porucznika i odznaczenia Krzyżem Walecznych por. J. Morelewskiego.

1. Stopień porucznika został zatwierdzony przez Generała T. Komorowskiego w dn. 22. I. 47 na wniosek Gł. Kom. Weryf. AK. (Płk. Juszcakiewicza) dopiero po złożeniu paru zaświadczeń uznanych za dostateczne, a pierwotnie kwestjonowanych przez Kom. Weryf. AK II-go Korpusu.

Dalsze roszczenia por. Morelewskiego o zweryfikowanie stopnia kapitana, skierowane do Generała T. Komorowskiego (20. II. 1951), zostały zarówno opinią Gł. Kom. Weryfikacyjnej, jak i decyzją Generała T. Komorowskiego - załatwione odmownie jako nie posiadające uzasadnienia. (Dec. Gen. T. Komorowskiego 17. III. 51., Gł. Kom. Weryf. 27. III. 51.)

2. Odznaczenie Krzyżem Walecznych por. Morelewskiego, podane mu w/g jego oświadczeń do wiadomości w dn. 3. V. 1945 r. przez ostatniego Kdta Okr. Wilno - "Pohoreckiego", zostało w dn. 29. IV. 48 r. zatwierdzone przez Generała T. Komorowskiego na wniosek Płk. Juszcakiewicza.

Gł. Kom. Weryfikacyjna Koła A.K. nie jest uprawniona do rozpatrywania spraw weryfikacji stopni i odznaczeń b. żołnierzy A.K.

Natomiast w razie przedstawienia przez zainteresowanych dodatkowych danych i dokumentów nieosiągalnych w chwili ich weryfikacji przez Gł. Kom. Weryf. A.K. a mogących wpłynąć na zmianę orzeczenia Kom. Gł., przedkładała i przedkłada nadal te sprawy do decyzji Dcy. AK.

W załączonym podaniu, popartym listem Płka Czuruka - por. J. Morelewski wnosi prośbę o :

1. przyznanie mu stopni kapitana i majora.
2. zweryfikowanie mu odznaczenia go Ord. Woj. Virtuti Militari.

Prośbę swą opiera na danych porównawczych służby innych oficerów Korp. Żandarmerji.

Nie wnosi natomiast żadnych innych nowych dodatkowych danych, które by nie były znane i wzięte już poprzednio pod uwagę przez Generała T. Komorowskiego i Gł. Kom. Weryfikacyjną A.K. przy już dwukrotnym załatwianiu sprawy weryfikacji służby por. J. Morelewskiego w szeregach Armii Krajowej.

Kraczkiewicz
P. Kraczkiewicz
Przew. Gł. Kom. Weryf. Koła b. Żołn. A.K.

